

Bulletin advokacie

eFocus

Bulletin advokacie je stavovský odborný časopis, vydávaný Českou advokátní komorou, zapsaný do Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik ČR, a je držitelem prestižního ocenění Právnický časopis ČR pro rok 2011, 2012, 2014 a nově také pro rok 2015.

Z posledního čísla pro Vás vybíráme: Notář a jeho postavení v řízení ve věcech obchodního rejstříku

autor: **JUDr. Petr Hampel, Ph.D.**

Notáři by již více než rok měli (žel tomu tak stále není) provádět zápisy do databáze veřejného rejstříku (tak to totiž předpokládá § 108 zák. č. 304/2014 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, dále též jen „z. v. r.“), jsou-li o to požádáni oprávněnou osobou (zakladatel či již zapsaná právnická osoba), a to prostřednictvím svého aktivního vstupu do této databáze. Lze jen doufat, že se tak stane co nejdříve, neboť to pro české, zejména podnikatelské prostředí bude znamenat významnou praktickou změnu.

Stesky na to, že rejstříkové soudy jsou pomalé (ačkoli sám celkem logicky tento názor nesdílím), totiž stále trvají. Často tak bude v budoucnu docházet k tomu, že v rámci zápisů jednotlivých změn zápisu ve veřejném rejstříku konkrétních osob se budou střídat soud a notář. V obou případech půjde – podle mého názoru – o rozhodnutí orgánu veřejné moci (notář v tomto případě vystupuje z pozice orgánu veřejné moci, neboť ze zákona provádí zápis do veřejného rejstříku) tedy státu (státního orgánu), byť soud v takovém případě rozhoduje tzv. zápisem ve věci a notář fakticky jeho provedením. Rozdíl je v tomto případě pouze v tom, že notář může provádět výhradně jen zápisy, kdežto soud může rozhodnout též tak, že návrh odmítne či zamítne.

Na rozhodovací činnost notáře reflektující žádosti oprávněné osoby pak bude bezprostředně navazovat jeho povinná elektronická komunikace s rejstříkovým soudem, u něhož je příslušný subjekt zapsán, či bude zapsán. Notář musí rejstříkovému soudu a jeho sbírce listin zaslat v elektronické podobě všechny podkladové listiny, které měl k dispozici k provedení zápisu (§ 113 odst. 1 a § 114 z. v. r.).¹ Pouze ty listiny, které nelze převést do elektronické podoby (což je samo o sobě technická věc, nicméně bude velmi zajímavé sledovat technický rozpor mezi např. požadavkem soudu na zaslání listin a tvrzením notáře, že jemu se převod do elektronické podoby zdařil, ovšem soudu nikoli) musí notář zaslat soudu v podobě listinné. Je velkou neznámou, jak se vyvine praxe, zda vůbec a případně který ze soudů bude třeba vyžadovat též listinnou podobu (letitá praxe vedení soudního spisu v listinné podobě a práce rozhodujících osob v tomto smyslu bude muset být zásadně změněna). Osobně jsem toho názoru, že povinnost zasílat listiny notáři – kromě případů nemožnosti převedení listiny do elektronické podoby, což bude věc také mimořádná, z žádného ustanovení dotčené právní úpravy nevyplývá.

Vzhledem k náročnosti elektronické komunikace se soudem z pohledu ochrany odesílaných dat, jakož i nezbytnosti s nimi dále pracovat ze strany soudu, musí být notář vybaven bezpečnostními nástroji zabezpečujícími jeho elektronický přístup do databáze stejně jako rejstříkový soud. Nejde tu o stejné programové vybavení, ale jen o stejnou intenzitu ochrany. V tom mezi nimi nemůže (či lépe nesmí)

být rozdíl. Notář má v tomto smyslu povahu úřadu a není podstatné a též nikdo neovlivní (v tomto duchu je odpovědnost zcela na notářích), zda zápis provádí a se soudem komunikuje fakticky on, či někdo, komu umožní on sám přístup do své databáze. Rozhodující je z tohoto úhlu pohledu jednoznačná odpovědnost notáře za správnost provedení zápisu prostřednictvím jeho přístupové linky do veřejného rejstříku. Totéž pak platí o zaslání listin. Notář musí respektovat, že veřejný rejstřík se stal součástí vytvořeného systému základních registrů spolu s evidencí fyzických osob (ty jsou vedeny v matrice, kterou spravuje Ministerstvo vnitra), majetku (ten spravuje ČUZK), jakož i specifických práv a povinností. Taktéž je nezbytné, aby výstup z této komunikace, tedy provedený zápis a v elektronické podobě zasláné listiny, byly zobrazeny ve veřejné databázi (nelze nezmínit, že existuje též část neveřejná, do které bude muset mít též notář přístup, v níž uváděné údaje se veřejně nezobrazují, např. rodné číslo, zvláštním případem budou též zneprístupněné údaje, jak to předpokládá § 25 odst. 2 z. v. r.) veřejného rejstříku. Pokud notář totiž svou povinnost nesplní a listiny soudu nezašle, ponese za tuto svou nečinnost odpovědnost, která může mít v konečném důsledku až podobu pořádkové pokuty.

Může notář provádět všechny zápisy do veřejného rejstříku?

Byť přímo z. v. r. takto nehovoří, **budou notáři moci provádět všechny druhy zápisů, tedy tzv. prvozápisy, změny i výmazy nejen jednotlivých zapsaných skutečností, ale též zapsaných právnických osob coby subjektů práva**, tedy fakticky vznik i zánik jejich právní osobnosti (kromě případů zápisů deklaratorních v souvislosti se vznikem právní osobnosti, tato pravomoc by totiž postrádala smysl). Podmínka je stanovena jediná, notář musí sepsat podkladový notářský zápis obsahující zákonem stanovené náležitosti, jak je dále definuje § 70a zák. č. [358/1992](#) Sb. notářský řád (dále též jen „not. řád“).

Tento výklad plně odpovídá také přijaté (a zatím též odbornou veřejností akceptované) doktríně převedení co největšího množství zápisů na notáře a potvrzuje jej také znění § 111 z. v. r., který výslovně svěřuje notářům pravomoc provádět zápisy přeshraničních přeměn, zápis evropské společnosti, resp. evropské družstevní společnosti, jakož i přemístění jejich sídla do jiné členské země EU. Jde tu tedy o provádění zápisů do obchodního rejstříku, kteroužto pravomoc zakládá faktické provedení sepisu některého ze tří osvědčení notářem, jak je vymezuje právě § 111 z. v. r.

Další podmínky pro provedení zápisu notářem

Základní podmínkou provedení zápisu do veřejného rejstříku notářem je existence notářského zápisu pro zápis do veřejného rejstříku. Tento zvláštní typ notářských zápisů (obsahově totiž o samostatný notářský zápis – z níže uváděných důvodů – nejde) byl do not. řádu zařazen jeho novelou provedenou zák. č. [303/2013](#) Sb., konkrétně § 70 a § 70a. Z obsahu § 70 plyne, že notářský zápis, který má být podkladem pro zápis práv a skutečností zapisovaných do veřejného rejstříku, změnu tohoto zápisu, nebo jeho výmaz, musí obsahovat vyjádření notáře o předpokladech zápisu. Tyto předpoklady pak specifikuje přímo § 70a. Nejde tu tedy fakticky o obsah konkrétního rozhodnutí určité osoby či osob v podobě konkrétního právního jednání, nýbrž o definici ryze formálních náležitostí notářského zápisu.

Dále čtěte >>> [zde](#).

Bulletin advokacie, Bulletin advokacie online
Česká advokátní komora

Další články:

- [Recenze publikace: Chalupa, R. Zákon směnečný a šekový – komentář směnečné části. Zákon o mezinárodním právu soukromém – komentář směnečné části. Praha: Leges, 2021, 646 s.](#)
- [Recenzia](#)
- [Budoucnost je v technologiích i udržitelnosti](#)
- [Anotační recenze: Vyvlastnění a vyvlastňovací řízení](#)
- [Věznice jsou přeplněné a věznění příliš drahé. Knihou Tresty budoucnosti chce INFO.CZ otevřít diskuzi o změnách](#)
- [Recenze na knihu: Zdeňková, V., Seidlová, M., Čornejová, H., Peterová H.: Jak správně vytvářet a využívat FKSP: Jak postupovat při poskytování příspěvku na stravování.](#)
- [Recenze na knihu: Zuzana Strnadová: Co by měl vědět příjemce dotace. 1.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2019, ISBN: 978-80-247-3076-9](#)
- [Ondřej Chmela: Zrušení poplatku za podnět k ÚOHS lze považovat za správné](#)
- [Anotační recenze: Koudelka, Z., Průcha, P., Zwyrtek Hamplová, J.: Zákon o obcích \(obecní zřízení\) – Komentář. Praha: Leges, 2019, 480s](#)
- [Pražské finále osmého ročníku konferencí Soukromé právo](#)
- [Recenze: Jakub Tomšej a kolektiv – Zaměstnávání cizinců v České republice](#)